

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ โทเม็น ภัทรภิมย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๔๑

วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๑

เรื่อง นางอุบล บุญญชโลธร ขอคำวินิจฉัยตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสี่ และมาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๖

นางอุบล บุญญชโลธร จำเลยในคดีหมายเลขคำที่ ๘๕๕/๒๕๔๑ ของศาลจังหวัดนนทบุรี ได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และคำชี้แจงเพิ่มเติม ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ได้ถูกพนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีฟ้องต่อศาลจังหวัดนนทบุรีในข้อหา ร่วมกันใช้จ้างวานให้ร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนซึ่งเป็นกรณีที่อัยการสูงสุดเคยมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องไปแล้วครั้งหนึ่ง แต่กลับถูกรื้อฟื้นฟ้องเป็นคดีใหม่โดยอ้างว่ามีพยานหลักฐานใหม่ที่สำคัญแก่คดีซึ่งน่าจะทำให้ศาลลงโทษผู้ต้องหาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๗ ระหว่างพิจารณาทนายจำเลยได้ขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสาร คือ “สรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งฟ้องคดี นางอุบล บุญญชโลธร ในข้อหา บงการฆ่า นายแสงชัย สุนทรวัฒน์ ตาย ทั้งในส่วนที่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องเด็ดขาดไปแล้วกับในส่วนที่ รื้อฟื้นสั่งฟ้องใหม่เป็นคดีนี้” ศาลได้ออกหมายเรียกพยานเอกสารไปยังอัยการโจทก์ แต่อัยการโจทก์ ขอเลื่อนการส่งเอกสารไปจนกว่าจะสืบพยานโจทก์เสร็จ ทนายจำเลยขอให้ศาลบังคับอัยการโจทก์ให้ส่ง เอกสารดังกล่าว หากศาลยังไม่อาจบังคับได้ขอให้ศาลเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการที่ อัยการโจทก์ไม่ส่งเอกสารดังกล่าว เป็นการขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสี่ หรือไม่ อัยการโจทก์ ได้ทำคำคัดค้านคำร้องของจำเลย ศาลสั่งว่าเอกสารดังกล่าวไม่ใช่เอกสารที่จะพิสูจน์ว่าจำเลยกระทำความผิดหรือไม่ การที่โจทก์ไม่ยอมส่งเอกสารให้จึงไม่ได้ทำให้จำเลยเสียเปรียบในทางคดี แต่หากศาล มีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารดังกล่าวให้จำเลยอาจทำให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของโจทก์ได้รับความเสียหายและเป็นการเปิดเผยความลับในสำนวนการสอบสวน ส่วนที่จำเลยขอให้ศาลส่งเรื่องให้ศาล รัฐธรรมนูญตีความว่ากรณีโจทก์ไม่ส่งเอกสารดังกล่าว เป็นการขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสี่ หรือไม่นั้น ศาลเห็นว่า การที่ศาลจะส่งเรื่องใดให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตีความนั้นจะต้องเป็นกรณีที่มีการกล่าวอ้างว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ การที่โจทก์ ไม่ส่งสรุปพยานหลักฐานความเห็นดังกล่าวให้จำเลยนั้น มิใช่เป็นกรณีที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่ง

กฎหมายบังคับแก่จำเลยหรือบังคับแก่คดีขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๖ ซึ่งศาลจะต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความตามมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงให้ยกคำร้องจำเลย จำเลยได้ยื่นคำร้องอีกครั้ง ขอให้ศาลทบทวนคำสั่ง ศาลมีคำสั่งว่าไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิม ให้ยกคำร้อง ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า

(๑) กรณีที่พนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีไม่ส่งเอกสาร “สรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งฟ้องคดี นางอุบล บุญอุชโลธร ในข้อหาบางกรฆ่า นายแสงชัย สุนทรวัฒน์ ตาย ทั้งในส่วนที่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องเด็ดขาดไปแล้ว กับในส่วนที่รื้อฟื้นสั่งฟ้องใหม่เป็นคดีนี้” เป็นการขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสี่

(๒) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าข้อโต้แย้งตาม (๑) นั้น เป็นกรณีที่บังคับแก่จำเลยหรือคดีที่ขัดแย้งรัฐธรรมนูญที่ศาลควรส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๖

ได้พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏตามหมายเรียกพยานเอกสารของศาลจังหวัดนนทบุรี ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๑ ให้พนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีโจทก์ส่งเอกสารที่จำเลยอ้างตามเอกสารหลังหมายให้ศาลจังหวัดนนทบุรีซึ่งตามเอกสารหลังหมายรายการที่ ๕ คือ “สำนวนสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ในการสั่งฟ้องคดี นางอุบล บุญอุชโลธร ในข้อหาบางกรฆ่า นายแสงชัย สุนทรวัฒน์ ตาย ทั้งในส่วนที่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องเด็ดขาดไปแล้ว กับในส่วนที่รื้อฟื้นสั่งฟ้องใหม่เป็นคดีนี้” ซึ่งเป็นการขอให้ “ส่ง” ทั้ง “สำนวน” และสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในคดีนี้ ทั้งในส่วนที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว กับในส่วนที่รื้อฟื้นสั่งฟ้องใหม่เป็นคดีนี้ แต่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๑ วรรคสี่ บัญญัติไว้เพียงว่า “ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้มีส่วนได้เสีย ย่อมมีสิทธิขอทราบสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งคดี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ซึ่งตามบทบัญญัตินี้ ผู้ต้องหามีสิทธิเพียง “ขอทราบ” มิใช่ให้พนักงานอัยการ “ส่ง” สิ่งที่ขอทราบได้นั้นคือ “สรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งคดี” มิใช่ “สำนวน” ทั้งหมด และขอทราบได้เฉพาะในคดีอาญาซึ่งตนเป็นผู้ต้องหาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว เท่านั้น มิใช่ในคดีซึ่งตนเป็นจำเลยคือคดีที่ตนถูกฟ้องเป็นจำเลยอยู่ในขณะที่ขอ อีกทั้งการขอทราบต้องเป็นไป “ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายที่บัญญัติขึ้นตามความใน มาตรา ๒๔๑ วรรคสี่ ดังนั้น การดำเนินการของผู้ร้องในเรื่องนี้จึงมิได้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๒๔๑ วรรคสี่ ส่วนประเด็นที่สองของผู้ร้องก็ปรากฏว่าศาลจังหวัดนนทบุรีได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้ไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยชอบแล้ว การที่โจทก์ไม่ยอมส่งสำนวนสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นดังกล่าวให้ศาลตามหมายเรียกและศาลไม่บังคับให้นั้นไม่ได้เป็นกรณีที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่จำเลยหรือบังคับแก่คดีโดยที่กฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ อันจะพึงส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง และตามบทบัญญัติในมาตรานี้ให้ศาลเป็นผู้ส่งความเห็นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยไม่ได้ให้สิทธิคู่ความส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้เองโดยตรง

โดยเหตุผลดังที่ได้พิจารณา จึงวินิจฉัยว่าคำร้องของ นางอุบล บุญญชโลธร ไม่เป็นกรณีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๑ วรรคสี่ และมาตรา ๒๖๔ ให้ยกคำร้อง

ศาสตราจารย์ โกเมน กัทธภิรมย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ